

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1

The Relationship between Academic Leadership of School Administrators and Efficiency of the Learning Activities Management of Teachers under Phatthalung Primary Educational Service office Area 1

วิทยา ศรีอินทร์ *¹ ศิลป์ชัย สุวรรณมณี ²

Wittaya Sri-in *¹ Sinchai Suwanmanee ²

(Received: 2024-11-05; Revised: 2024-12-09; Accepted: 2024-12-12)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครู จำนวน 264 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973) และสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามขนาดสถานศึกษา จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจับสลาก ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเท่ากับ .951 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู มีค่าเท่ากับ .957 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

¹ นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

Master's Students Educational Administration, Faculty of Education, Thaksin University.

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

Assistant Professor in Educational Administration, Faculty of Education, Thaksin University.

* Corresponding Author: ballwittaya@gmail.com

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ, ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research study aims to: 1) study academic leadership of school administrators, 2) investigate efficiency of learning activity management, and 3) examine the relationship between academic leadership of school administrators and efficiency of learning activity management of teachers under the Office of Phatthalung Primary Educational Service Area 1. The research samples were 264 government teachers who were selected through stratified random sampling based on school sizes and simple random sampling by drawing lot. The sample size was determined by the formula of Taro Yamane (1973). The research instrument was a questionnaire towards academic leadership with a reliability value of .951 and towards efficiency of learning activity management with a reliability value of .957. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's Correlation Coefficient.

The research findings revealed that: 1) the academic leadership of school administrators, both holistic and individual aspects, was at a good level, 2) the efficiency of learning activity management of teachers, both holistic and individual aspects, was at a good level, and 3) the relationship between academic leadership of school administrators and efficiency of learning activity management of teachers under the Office of Phatthalung Primary Educational Service Area 1 was positively high at the significance level of .01.

Keywords: Academic Leadership, Learning Activities Management, School Administrators

บทนำ

ปัจจุบันโลกเผชิญกับปัญหาซับซ้อน เช่น ภาวะอากาศเป็นพิษและการระบาดที่ส่งผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว ทำให้ประเทศต่าง ๆ ต้องพัฒนาความพร้อมในการรับมือไทยเองก็ตระหนักถึงความสำคัญในการเตรียมคนให้พร้อมสำหรับอนาคต (จินดา สรรพสิทธิ์, 2563) โดยรัฐบาลจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มุ่งพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพในทุกด้าน ทั้งกาย ใจ และสติปัญญา เน้นสุขภาวะที่ดี การเรียนรู้ตลอดชีวิต และทักษะศตวรรษที่ 21 เช่น ภาษาอังกฤษและการคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างประชากรที่มีทักษะสูงและมีความรับผิดชอบต่อสังคม (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561)

การศึกษามีบทบาทพัฒนาความรู้และศักยภาพคน แต่ประเทศไทยเผชิญปัญหาความไม่เท่าเทียมและไม่สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจยุคอุตสาหกรรม ส่งผลให้คุณภาพการศึกษาไม่ถึงมาตรฐานสากล จึงเป็นความท้าทายที่ต้องเร่งปรับปรุงเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในระบบ (สุชาติ ลุกเมือง, 2564) ภาวะผู้นำมีความสำคัญในการพัฒนาองค์กรและขับเคลื่อนโรงเรียนสู่เป้าหมาย ผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์ ทักษะชักชวนบุคลากร ริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถพัฒนาองค์กรและบุคลากรให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ (สมเดช ไสสิน, 2565) ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการบริหารงานด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และงานทั่วไป โดยเป็นผู้นำทางวิชาการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม แก้ปัญหา จัดหาทรัพยากร และประเมินประสิทธิภาพการศึกษา เพื่อให้การบริหารเป็นไปตามมาตรฐานอย่างมีประสิทธิภาพ (เนติศักดิ์ มานะพิมพ์, 2564)

ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญ จำเป็นต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นแก่ผู้บริหารเพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้เป็นแหล่งวิชาการอย่างแท้จริง และสถานศึกษาที่จะประสบความสำเร็จในการจัดการตามภารกิจและคุณภาพการศึกษาของไทยก็จะมีคุณภาพและประสิทธิภาพที่แท้จริง (เศรษฐพงศ์ นันทวิทย์, 2563) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นภาวะผู้นำที่ยึดหลักการสนับสนุนครูผู้สอนและให้ครูผู้สอนได้พัฒนาการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อความต้องการที่แตกต่างของผู้เรียน บทบาทของผู้นำทางวิชาการจะคอยช่วยเหลือครูผู้สอนในห้องเรียน นิเทศครูในชั้นเรียน และนำข้อมูลที่ได้มาเพื่อวิเคราะห์และปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป (Hunt, L, 2020) บทบาทหลักของครูคือการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคนิคที่ช่วยให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความสามารถพื้นฐานของนักเรียน เป้าหมายการเรียนรู้ และทักษะการถ่ายทอดของครู (นุชนาถ สุทธการ, 2565) ซึ่งการนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญเปิดโอกาสให้นักเรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนและใช้กระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อวัดและประเมินผลความรู้ความสามารถของนักเรียนบนความแตกต่างระหว่างบุคคล (จรีพร มุลณี, 2565)

ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ ของครูเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพนอกจากจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจมีแนวทางแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต การจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

ยังทำผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ครูผู้สอนต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนและให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน (มุกตมณี ศรีพงษ์เพริศ, 2561) ดังนั้นประสิทธิภาพจัดการเรียนรู้ของครูนั้นจะสัมพันธ์กับการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 มุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสนับสนุนศักยภาพผู้บริหารและครูในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด อย่างไรก็ตาม ผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนและรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนชี้ว่าคะแนนยังต่ำกว่าเป้าหมาย และยังมีปัญหาในด้านการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ตลอดจนการเรียนรู้ที่ไม่ทันสมัยต่อทักษะในศตวรรษที่ 21 การวัดผลและประเมินผลที่ยังไม่ครอบคลุม การส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุกไม่เพียงพอ ผลคะแนนการอ่านและการเขียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ การนำการวิจัยมาปรับใช้ยังมีน้อย และขาดความต่อเนื่องในการนิเทศและติดตามผลการเรียนรู้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1, 2567) ซึ่งสะท้อนถึงประสิทธิภาพของการบริหารด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู

จากเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1” เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษา และ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ของครูให้เพิ่มสูงขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1

สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูที่ทำหน้าที่สอน โดยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

2. ประชากรและตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 980 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 285 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973) และสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรที่ 1 ภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งได้จากเอกสารทางวิชาการและงานวิจัย มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายทางวิชาการของสถานศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมทางวิชาการ 4) การจัดการเรียนรู้ และ 5) การนิเทศการศึกษา

3.2 ตัวแปรที่ 2 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 ซึ่งได้จากการสังเคราะห์เอกสารทางวิชาการและงานวิจัย มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การวิเคราะห์หลักสูตรและการออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2) การใช้กลวิธีในการจัดการเรียนรู้ 3) การสร้างบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ และ 4) การวัดและประเมินผล

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 แบบแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต จำนวน 37 ข้อ เลือกข้อคำถามที่มีค่า

IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 ตอนที่ 3 แบบสอบถามประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเครท จำนวน 28 ข้อ เลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00

4.2 ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีของ Cronbach โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นไว้ที่ 0.70 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับในส่วนของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ .951 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับในส่วนของแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู เท่ากับ .957

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยทักษิณ ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 เพื่อขออนุญาต ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

5.2 ผู้วิจัยขอนหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1

5.3 นำส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปให้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานศึกษาผ่านสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 ทาง Google form โดยให้กลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามกลับคืนทาง Google form ตามที่ผู้วิจัยได้สร้างเอาไว้ซึ่งมีผู้ตอบกลับมาจำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 92.63

5.4 นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

6.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษา และขนาดสถานศึกษา โดยวิเคราะห์คำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าร้อยละ (Percentage)

6.2 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการและประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 ซึ่งเป็นแบบ

มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยตรวจให้คะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อ และมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่อยู่ในระดับน้อยที่สุด

6.3 วิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำทางวิชาการและประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 โดยการหาเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำผลการวิเคราะห์ทางสถิติมาแปลผลตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

6.4 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 วิเคราะห์โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ของเพียร์สัน (Pearson's Product Correlation Coefficient) โดยใช้หลักเกณฑ์การแปลความหมายตามแนวของ ชูศรี วงศ์รัตน์ (2560) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 - 1.00 แสดงว่า มีความสัมพันธ์สูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31 - 0.70 แสดงว่า มีความสัมพันธ์ปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 - 0.30 แสดงว่า มีความสัมพันธ์ต่ำ

เครื่องหมาย + และ - หน้าตัวเลขสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ บอกถึงทิศทางของความสัมพันธ์ ดังนี้

ค่า r มีเครื่องหมาย + หมายถึง มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน

ค่า r มีเครื่องหมาย - หมายถึง มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้าม

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 พบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมทางวิชาการ การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายทางวิชาการของสถานศึกษา และ การนิเทศการศึกษา

2. ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย

คือ การใช้กลวิธีในการจัดการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ การวิเคราะห์หลักสูตรและการออกแบบการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r = .716^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูสูงที่สุด

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุงเขต 1 ในภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู (n=264)				
	การวิเคราะห์หลักสูตรและการ ออกแบบการจัดการเรียนรู้ (Y_1)	การใช้กลวิธีในการจัดการ เรียนรู้ (Y_2)	การสร้างบรรยากาศส่งเสริม การเรียนรู้ (Y_3)	การวัดและประเมินผล (Y_4)	รวม
1. การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมาย ทางวิชาการของสถานศึกษา (X_1)	.573**	.562**	.500**	.496**	.606**
2. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (X_2)	.583**	.665**	.572**	.569**	.678**
3. การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมทางวิชาการ (X_3)	.522**	.552**	.519**	.484**	.590**
4. การจัดการเรียนรู้ (X_4)	.542**	.636**	.561**	.542**	.647**
5. การนิตเทศการศึกษา (X_5)	.619**	.599**	.567**	.524**	.657**
รวม	.643**	.678**	.612**	.588**	.716**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นในการอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. จากผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 ได้ให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายทางวิชาการของสถานศึกษา มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษา การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมทางวิชาการของสถานศึกษา การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ และ ด้านการนิเทศการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ สุทธิศักดิ์ โคกคาน (2566) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความตระหนักให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้าใจและประสานงานกันเพื่อพัฒนางานวิชาการและวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง การโน้มน้าวของผู้บริหารในการตั้งเป้าหมายความสำเร็จร่วมกันช่วยให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ส่งผลให้สถานศึกษาเข้าสู่ระดับคุณภาพและมีประสิทธิภาพสูง นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาจากผลการวิจัย ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 โดยรวมและรายด้าน ซึ่งอยู่ในระดับ มากนั้น มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ รังสฤษฎ์ กลิ่นหอม และอานวย ทองโปร่ง (2567) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธรา โพธิ์ไคร และกัญญิณฐ อุสาโห (2567) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูกลุ่มโรงเรียนหนองหาน 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Villa and Tulod (2021) ได้ศึกษาการเชื่อมโยงระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของครู พบว่าภาวะผู้นำทางการวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Cansoy et al. (2022) ได้ศึกษาประสิทธิผลร่วมของครูในฐานะตัวกลางในความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับความมุ่งมั่นของครู พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการมีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาผลการวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมสูงที่สุด อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการ

ส่งเสริมสภาพแวดล้อมในโรงเรียนนำไปสู่การเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร โดยสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนได้ปรึกษาหารือด้านการจัดการเรียนรู้ ด้วยบรรยากาศที่เป็นกันเองและเป็นมิตร มีการให้รางวัลและยกย่องชมเชยแก่นักเรียนที่มีผลงานทางด้านวิชาการดีเด่น บรรยากาศที่ส่งเสริมทางวิชาการจะช่วยให้แก่นักเรียนและครูมีแรงบันดาลใจในการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของ วิสูตร แสงกล้า (2566) ที่กล่าวว่า การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมทางวิชาการ เป็นความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสภาพแวดล้อมในโรงเรียนนำไปสู่การเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตร มีการปรับปรุงอาคารสถานที่และสร้างสิ่งแวดล้อมด้านวิชาการอย่างเป็นระบบและมีระเบียบ มีการส่งเสริมให้รักษาสีสิ่งแวดล้อมภายในห้องเรียนและสถานที่ภายในโรงเรียน ให้น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภลักษณ์ รัตนบุรี และ สุนทรี วรรณไพเราะ (2567) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาพหุพล พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศพล ศศิธรและคณะ (2567) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตหนองแขมกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา องค์ประกอบส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพหุพล เขต 1 พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพหุพล เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ด้วยนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567–2568 ในการ พัฒนาระบบการประเมินวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษา มุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ และนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567–2568 ในการปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ทันสมัยและหลากหลาย พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้และสมรรถนะด้านวิชาการ ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ส่งผลให้ครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อม ใช้ทรัพยากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และมีการวัดและประเมินผล ให้มีความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนโดยเน้นการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามสภาพจริงและยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำไปสู่ลักษณะพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะของผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ชานนท์ กุสุริย์ และวิชิต กำมันตะคุณ (2566) ที่กล่าวว่า ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ที่ดีเกิดครูส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอด ครูสร้างประสบการณ์ตรงแก่ผู้เรียนโดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถค้นพบความรู้และเกิดประสบการณ์ ครูมีกระบวนการส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบด้วยตนเองมากที่สุด อีกทั้งครูส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมซึ่งให้ผู้เรียนสามารถอภิปรายสะท้อนความคิดของตนเองได้ โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ และสอดคล้องกับแนวคิดของ นริศรา กาฬเพ็ญ และสรฤดี ดีปุ (2567) ที่กล่าวว่า

กระบวนการจัดการจัดการเรียนรู้ของครูด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี สามารถนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการแก้ไขปัญหาได้ตามเป้าหมายที่กำหนด มี 5 องค์ประกอบ คือ การมีความรู้ในการสอน การวางแผนการสอน การเตรียมการสอน การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน การมีความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้เรียนและผู้สอน การมีบุคลิกภาพที่ดี นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิกานต์ ศักดาณรงค์ และสุภาวดี วงษ์สกุล (2566) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสุขในการทำงานกับประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนโพธิ์นิมิตวิทยาคม พบว่าประสิทธิภาพการสอนของครูในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bada et al. (2024) ได้ศึกษาประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษามัธยมในไนจีเรียเกี่ยวกับบทบาทของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ประสิทธิภาพการสอนของครู มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาผลการวิจัยประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูเป็นรายด้าน พบว่าด้านการใช้กลวิธีในการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมสูงที่สุด อาจเป็นเพราะการจัดการศึกษาตามมาตรฐาน 22 ของ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมให้พัฒนาตามศักยภาพ โดยครูใช้วิธีการสอนหลากหลาย สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และหลักสูตร พร้อมกระตุ้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดของ สุพจน์ สุระเพิ่ม (2565) ที่กล่าวว่า กลวิธีในการจัดการเรียนรู้ เป็นการปฏิบัติของครูที่แสดงถึงการมีความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอน จัดระบบการสอนและจัดทำแผนการสอน การแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ แจ้งขอบข่ายเนื้อหาของบทเรียนที่ต้องเรียนรู้ เลือกสื่อการสอนและวิธีสอนที่สอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด วางแผนตามกิจกรรม ตามศาสตร์การสอนถูกต้องตามหลักวิชา ดำเนินการสอนอย่างเป็นขั้นตอนและมีการสรุปทบทวนเนื้อหา มีการใช้เทคนิคการสอน วิธีสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกระตุ้นจูงใจนักเรียนเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร อินทุสมิต (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า ประสิทธิภาพการสอนของครู ด้านการใช้กลวิธีในการสอนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุสนิดา ดาเล๊ะ (2566) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู ในยุควิถีชีวิตใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ประสิทธิภาพการสอนของครู ด้านการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง และรายด้านมีความสัมพันธ์

เชิงบวกระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากภาวะผู้นำทางวิชาการมีบทบาทในการสร้างประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู โดยผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการจะต้องมีบทบาทในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร สถานศึกษา ส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมในการสอน ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายทางวิชาการของสถานศึกษา กระตุ้นให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สนับสนุนการใช้ข้อมูลในการตัดสินใจเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียน รวมถึงสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ อรรถพล เทินสะเกษ และยุวธิดา ขาปัญญา (2563) ที่กล่าวว่า การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ จะช่วยสร้างความกระตือรือร้นให้ครูพัฒนาตนเองและปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดประสิทธิผลในการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ผลักดันการปฏิรูปหลักสูตรและการสอน โดยทำงานร่วมกับครู กระตุ้นและให้คำแนะนำ รวมถึงประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ จากผลการวิจัยดังกล่าว ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณกร ปานะโปยและคณะ (2567) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สหวิทยาเขตหนองสองห้อง-พล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่าความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวก มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ma and Marion (2021) ได้ศึกษาการสำรวจว่าภาวะผู้นำด้านการสอนส่งผลต่อประสิทธิภาพของครูอย่างไรโดยการวิเคราะห์หลายระดับ พบว่า ภาวะผู้นำด้านการสอนที่เน้นการพัฒนาบรรยากาศแห่งการเรียนรู้เชิงบวก ด้านการสอนที่กำหนดภารกิจของโรงเรียน จัดการโปรแกรมการสอน มีผลกระทบโดยตรงและในเชิงบวกต่อประสิทธิภาพของครู 01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wahab et al. (2020) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับผลการปฏิบัติงานของครู พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครู ในภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้เป็นรายด้านพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ สูงสุด อาจเป็นเพราะ ภาวะผู้นำทางวิชาการส่งเสริมให้ครูนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ พัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ พร้อมติดตามผลการสอนเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนัสวี ยาทองไชย (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการ

ของผู้บริหารโรงเรียน ในด้านทักษะในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตร กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครู ด้านการจัดการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการนิตเทศการศึกษา เพื่อให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลที่ดีขึ้น

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ด้านการวัดและประเมินผล เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ของครูมีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพราะผลการใช้ภาวะผู้นำด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูมากที่สุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูจากกลุ่มตัวอย่างเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาภาวะผู้นำในโอกาสต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู

2.3 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

2.4 ควรจะศึกษาทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณในลักษณะผสมผสานวิธี (Mixed Methodology) เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศอย่างรอบด้าน เพื่อนำมาพัฒนาตัวผู้บริหารสถานศึกษาและยกระดับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู

เอกสารอ้างอิง

- จินดา สรรประสิทธิ์. (2563). การพัฒนานวัตกรรมการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดทักษะภาวะผู้นำในอนาคต [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิราพร อินทุสมิต. (2564). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.
- จุรีพร มุลณี. (2565). ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 [การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเกริก.
- ชนิกานต์ ศักดาณรงค์ และสุภาวดี วงษ์สกุล. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างความสุขในการทำงานกับประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนโพธิ์นิมิตวิทยาคม. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์*, 10(3), 435–446.
<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDMCU/article/view/262339>
- ชานนท์ กุสุริย์ และวิชิต กำมันตะคุณ (2566). การปฏิบัติงานของผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด. *วารสารสังคมศาสตร์ นิติรัฐศาสตร์*, 7(2), 184–207.
https://so02.tci-thaijo.org/index.php/Lawpol_Journal/article/view/264398
- ชูศรีวงศ์รัตน์. (2560). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 13). ไทยเนรมิตกิจอินเตอร์ โพรเกรสซิฟ.
- ทศพล ศศิธร, พิมพ์ประภา อมรกิจภิญโญ และธัญธรณ์ อมรกิจภิญโญ. (2567). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตหนองแขมกรุงเทพมหานคร. *วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์*, 9(1), 36–49.
<https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jmbr/article/view/266750>
- นริศรา กาฬเพ็ญ และสรฤดี ดีปุ. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2. *วารสารวิชาการศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ*, 11(1), 133–146.
https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JAS_CPRU/article/view/270514
- เนติศักดิ์ มานะพิมพ์. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *หลักการวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). สุวีริยาสาส์น.

- พัชรา โพธิ์ไคร และกิจพิณัฐ อูสาโห. (2567). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูกลุ่มโรงเรียนหนองหาน 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. *วารสารการบริหารการจัดการและการพัฒนาที่ยั่งยืน*, 2(1), 17–34.
<https://so15.tci-thaijo.org/index.php/jamsd/article/view/348>
- มนัสวี ยาทองไชย. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- มุกดาภาณี ศรีพงษ์เพริศ. (2561). ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- รังสฤษฎ์ กลิ่นหอม และอำนวย ทองโปรง. (2567). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1. *วารสารศิลปศาสตร์ มทร.ธัญบุรี*, 5(1), 27–39.
<https://so07.tci-thaijo.org/index.php/JLA/article/view/4368>
- รุสนิดา ดาเลโป๊ะ. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาในสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในยุควิถีชีวิตใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 2 [สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- วรรณกร ปานะโปย, สายัณห์ ผาน้อย, และกฤษฎาพันธ์ พงษ์บริบูรณ์. (2567). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สหวิทยาเขตหนองสองห้อง-พล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์*, 8(1), 309–322
<http://ojs.mbu.ac.th/index.php/jbpe/article/view/2455>
- วิสูตร แสนกล้า. (2566). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ศุภลักษณ์ รัตนบุรี และ สุนทรี วรรณไพเราะ. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*, 18(1), 36–50.
<https://so03.tci-thaijo.org/index.php/reru/article/view/273133>

- เศรษฐพงศ์ นันทวิวงศ์. (2563). *ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของการบริหาร วิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตดอยสามหมื่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34*
[การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สมเดช ไสสิน. (2565). *การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา*
[การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1. (2567). *แผนปฏิบัติการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พ.ศ. 2566-2570 (ฉบับทบทวนปี2567)*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1.
<https://drive.google.com/file/d/1IEGj8pXgg1EDOZR7Zw8vcQKM02GcojCq/view>
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580*. สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการ
ยุทธศาสตร์ชาติ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
https://www.nesdc.go.th/download/document/SAC/NS_SumPlanOct2018.pdf
- สุกัญญา เทพินทร์. (2566). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้
ของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- สุชารัตน์ ลูกเมือง. (2564). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสตูล [สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.*
- สุทธิศักดิ์ โคกคาน. (2566). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด [วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.*
- สุพจน์ สุระเพิ่ม. (2565). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการ
เรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสายใต้ เขต 1 [วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.*
- อรรถพล เทินสะเกษ และยุวธิดา ขาปัญญา. (2563). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสายใต้ เขต 1.*
วารสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, 14(3), 199–207.
<https://so03.tci-thaijo.org/index.php/reru/article/view/236281>

- Bada, H. A., Tengku Ariffin, T. F., and Nordin, H. B. (2024). The effectiveness of teachers in Nigerian secondary schools: The role of instructional leadership of principals. *International Journal of Leadership in Education*, 27(1), 44–71.
<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/13603124.2020.1811899>
- Cansoy, R., Parlar, H., and Polatcan, M. (2022). Collective teacher efficacy as a mediator in the relationship between instructional leadership and teacher commitment. *International Journal of Leadership in Education*, 25(6), 900–918.
<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/13603124.2019.1708470>
- Ma, X., and Marion, R. (2021). Exploring how instructional leadership affects teacher efficacy: A multilevel analysis. *Educational Management Administration & Leadership*, 49(1), 188–207.
<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/1741143219888742>
- Villa, F. T., and Tulod, R. C. (2021). Correlating Instructional Leadership Practices of School Administrators with Teachers Competencies. *Linguistics and Culture Review*, 5(1), 83–99.
<https://www.lingcure.org/index.php/journal/article/view/1318/68>
- Wahab, JA, Mansor, AZ, Hussin, M., and Kumarasamy, S. (2020). Headmasters' Instructional Leadership and Its Relationship with Teachers Performance. *Universal Journal of Educational Research*, 8(11), 97–102.
<https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=8274265>
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed). Harper & Row.